

Ver-beeld-ing aan zet

Een praktijkgids voor arts-based leren in de klas

Onderwijsniveau

Lager- en secundair
onderwijs

Doelgroep

- Leraren
- Schoolleiders
- Lerarenopleiders

Thema's

Toolkit Leren & lesgeven:
Cultuureducatie

Objectief

Doel = **arts-based methoden toegankelijk maken**

Arts-based leren = stimulans om **denkprocessen, inzichten en ervaringen te uiten** door middel van kunstvormen (zoals beeldende kunst, muziek, dans en drama).

- Biedt multisensorische gelaagde benadering van thema's
- Resulteert in diepgaand begrip en actieve participatie leerproces

⇒ Maar leraren hebben onvoldoende kennis en vaardigheden om methoden te integreren

Verwachte resultaten / valorisatieproducten

Ontwikkeling van **praktijkgids** met

- **Vertaling van wetenschappelijke** inzichten naar onderbouwde, toegankelijke en aantrekkelijke leeractiviteiten
- **Inspiratie** om arts-based leren te implementeren

De praktijkgids bestaat uit

- Overzichtelijke **infofiches** met samenvattingen van wetenschappelijke inzichten over arts-based leren
- **Concrete stappenplannen** voor gebruik van drie arts-based methoden: photovoice, digital storytelling en future headlines
- **Reflectiekaarten** ter ondersteuning bij het evalueren en verbeteren van arts-based leren

Partners

- Aanvrager: Universiteit Hasselt
- Betrokken partner: Vrije Universiteit Brussel

Vlaanderen
is onderwijs & vorming

Historische bruggen bouwen

Optimalisering van historische onderwijsprocessen door samenwerking tussen secundaire school en historische musea: bruggen bouwen tussen formeel en non-formeel leren

Onderwijsniveau

Secundair onderwijs

Doelgroep

- Leraren Geschiedenis
- Student-leraren en leraren-opleiders geschiedenis
- Gidsen en educatoren

Thema's

- Toolkit Leren & lesgeven:
- Cultuureducatie
 - Sociaal-emotioneel leren

Objectief

Doel = **formeel en non-formeel leren op school en in musea elkaar laten versterken**

Momenteel **spanningsvelden** tussen leren op school en in musea met betrekking tot

- **Doelstellingen**: cognitief versus emotioneel-affectief
- **Didactische instructiemethoden**: leerling- versus leraargestuurd
- **Samenwerking**: school versus musea

⇒ Veel potentiële leerwinst gaat verloren

Verwachte resultaten / valorisatieproducten

Ontwerp asynchroon online professionaliseringstraject met:

- Voorbeelden van goede praktijken
- Illustraties
- Checklists
- Sjablonen
- Een draaiboek

Traject bestaat uit 4 modules:

1. Essentiële theoretische kaders
2. Bepalen van doelstellingen voor historische museumeducatie
3. Evidence-informed succesvolle didactische aanpakken
4. Faciliteren succesvolle samenwerking tussen actoren

Partners

- Aanvrager: KU Leuven
- Betrokken partners: Universiteit van Amsterdam, Reinwardt Academy, Open Universiteit Nederland, Koninklijk Museum voor Midden-Afrika

Vlaanderen
is onderwijs & vorming

AI-readiness

Leerkracht en leerling AI-ready: klaar voor de toekomst

Onderwijsniveau

Secundair onderwijs, eerste graad

Doelgroep

Leraren en schoolleiders

Thema's

- Evidence-informed werken
- Leidraad: Digitalisering (in ontwikkeling)

Objectief

Doel = **AI-readiness** in het Vlaamse onderwijs duurzaam versterken

AI-ready zijn betekent

- **Basiskennis** hebben over AI en haar toepassingen
- **Vaardig zijn** in AI kritisch, ethisch en veilig **inzetten**

Eerder onderzoeksproject ontwikkelde denkaarten rond 5 thema's:

1. Duurzaamheid
2. Privacy en bescherming
3. Bewustwording in gebruik
4. Kennisverwerving
5. Waarden en ideeën

⇒ Maar geen ingang door complexiteit, gebrek aan tools en handvaten ter implementatie

Verwachte resultaten / valorisatieproducten

Didactische **AI-readytool**, inclusief **praktisch inzetbare lesmaterialen** op basis van criteria:

- Laagdrempelig
- Evidence-based
- Inclusief

Gebaseerd op inclusion by design principle

Partners

- Aanvrager: HOWEST
- Betrokken scholen: KTA Brugge, GO! Erasmus Zelzate, Maricolen Brugge

Beslissingsproces in het zorgcontinuüm

Transparante besluitvorming voor leerlingondersteuning:
een praktijkinstrument voor betrokken zorg op maat
in het lager onderwijs

Onderwijsniveau

Lager onderwijs

Doelgroep

Zorgcoördinatoren en -leraren

Thema's

- Toolkit Leren & lesgeven:
Ouderbetrokkenheid
- Brede basiszorg
en verhoogde zorg

Objectief

Doel = **transparante en effectieve ondersteuning** van leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften (SOB)

Momenteel zorgaanbod niet (voldoende) afgestemd op noden wegens:

- **Gebrek aan transparantie en open communicatie** in zorgniveaus voor leerlingen met SOB
- **Onvoldoende betrokkenheid** van ouders en leerlingen

Via participatief onderzoekdesign **beslissingsprocessen** faciliteren:

- Alle actoren beter informeren
- Alle actoren actief betrekken

Verwachte resultaten / valorisatieproducten

Roadmap met bijhorende **handleidingen, vragenlijsten en Instructievideo** die

- Inzicht geven in ondersteuning
- Actief aanzetten kennis en expertise te delen
- Duidelijkheid scheppen over rollen en verantwoordelijkheden
- Beslissingsproces transparant maken

Eindresultaat: meer **op maat werken** van leerlingen met SOB

Partners

- Aanvrager: KU Leuven

Vlaanderen
is onderwijs & vorming

Kwaliteit onderwijs EMB

Inspiratiegids voor kwaliteitsverbetering in onderwijs en zorg voor kinderen met EMB: praktische handvatten voor evidence-informed werken

Onderwijsniveau

Basis- en secundair onderwijs

Doelgroep

School- en welzijnsteam

Thema's

Brede basiszorg en verhoogde zorg

Objectief

Doel = **verbeteren van onderwijs- en zorgaanbod voor kinderen met ernstig meervoudige beperkingen (EMB)**

Onderwijs en zorg voor kinderen met EMB is een **uitdaging** omdat

- Kinderen met EMB nood hebben aan andere en intensievere ondersteuning
- De uitvoering van afgestemde initiatieven onduidelijk is

Eerder onderzoek heeft brochure ontwikkelt, maar **duurzamere kwaliteitsverbetering** en **efficiëntere ondersteuning** is nodig via

- Verdere vertaling van kwaliteitskader
- Vertaling van theoretische handvaten naar concrete praktische richtlijnen, voorbeelden en reflectievragen

Verwachte resultaten / valorisatieproducten

Inspiratiegids, inclusief **praktijkgerichte voorbeelden** die

- Stimuleren tot reflecteren over huidige praktijken
- Aanmoediging om verbeteringen door te voeren

Partners

- Aanvrager: KU Leuven

Refters en speelplaatsen

Kwalitatieve middagpauzes in de basisschool

Onderwijsniveau

Basisonderwijs (kleuter en lager)

Doelgroep

- Schoolleiders
- Leraren en kindbegeleiders

Thema's

- Toolkit Leren & ontwikkeling bij kleuters:
- Sociaal-emotioneel leren
 - Lichamelijke ontwikkeling stimuleren
- Toolkit Leren & Lesgeven:
- Sociaal-emotioneel leren
 - Bewegingsactiviteiten

Objectief

Doel = **kwaliteit van middagpauzes in Vlaamse basisscholen verbeteren**

Kinderen ervaren middagpauzes vaak als negatief, wat zich uit als

- Moeilijk rustig eten
- Spelen in conflictvolle situaties

Scholen ervaren de organisatie als lastig door gebrek aan

- Expertise
- Handvaten

Nood aan **ondersteuning en handvaten** m.b.t. **begeleiding en organisatie** via

- Vertaling onderzoeksresultaten
- Actiegerichte kernboodschappen

Verwachte resultaten / valorisatieproducten

Kennisclips om schoolleiders te **begeleiden bij de implementatie** met focus op

- Structureren van de middagpauze
- Aanpassingen in de infrastructuur
- Samenstelling en training van het toezichtteam

Poster met praktische tips gericht op **conflictpreventie en verminderen van overprikkeling**

Partners

- Aanvrager: Karel de Grote Hogeschool

Rekencafé

Een podcast en website over rekenen, rekenonderwijs en rekenproblemen

Onderwijsniveau

Basis- en secundair onderwijs

Doelgroep

Onderwijsprofessionals en onderwijsbeleidsmedewerkers:
→ Leraren en schoolleiders
→ Zorgteams
→ Leerondersteuners, PBD- en CLB-medewerkers

Thema's

Toolkit Leren & ontwikkeling bij kleuters:
Beginnende gecijferdheid stimuleren
Toolkit Leren & Lesgeven:
→ Feedback geven aan leerlingen
→ Metacognitie en zelfregulerend leren
Leidraad: Differentiatie om onderwijs-achterstanden weg te werken

Objectief

Doel = **sensibilisering en psycho-educatie om evidence-informed werken** rond rekenen, rekendidactiek en rekenproblemen **te ondersteunen en stimuleren**

Belangrijk dat leerkrachten **krachtige leeromgeving** creëren, maar dit vraagt

- Kennis over leerprocessen
 - Psycho-educatie, sensibilisering en aanreiken van handvaten
- ⇒ Nood aan **informatie** over rekenen, rekendidactiek en rekenproblemen

Verwachte resultaten / valorisatieproducten

Podcastreeks met experts uit wetenschap en praktijk over **wetenschappelijke kennis** rond

- Rekenen
- Rekendidactiek
- Rekenproblemen

Partners

- Aanvrager: HOGENT
- Betrokken partner: Stemlicht BV